

VY STE SVETLO SVETA

biblický komentár otca Alberta Maggi, OSM, zdroj: www.studibiblici.it, videozáznam [TU](#)

Mt 5, 13-16

Ježiš povedal svojim učeníkom:

„Vy ste soľ zeme. Ak soľ stratí chuť, čím ju osolia? Už nie je na nič, len ju vyhodíť von, aby ju ľudia pošliapali.“

Vy ste svetlo sveta. Mesto postavené na návrší sa nedá ukryť. Ani lampu nezažnú a nepostavia pod mericu, ale na svietnik, aby svietila všetkým, čo sú v dome.

Nech tak svieti vaše svetlo pred ľuďmi, aby videli vaše dobré skutky a oslavovali vášho Otca, ktorý je na nebesiach.“

Potom, ako Ježiš predniesol blahoslavenstvá, obracia sa na svojich učeníkov, ktorí ho prijali, a hovorí im: **„Vy ste soľ zeme.“** Aký význam má táto soľ? Od nepamäti sa soľ používala na zakonzervovanie potravín. Keďže neexistovali chladničky, potraviny sa jednoducho zasolili, a tým zostávali zakonzervované.

Na základe tejto vlastnosti – schopnosti zakonzervovať potraviny – získala soľ aj symbolický význam, potvrdzovala a oprávňovala spojenectvá a zmluvy. Keď napríklad bolo potrebné dať istému dokumentu hodnotu a stálu platnosť, posypal sa soľou.

Soľ sa v Starom Zákone dokonca stala znakom zmluvy Boha so svojim ľuďmi. V knihe Levitikus sa napríklad píše: *„Nedovolíš aby soľ chýbala“*, čo znamená vernosť *„zmluve tvojho Boha“*. Soľ teda potvrdzuje platnosť a trvalosť zmluvy medzi Bohom a jeho ľuďmi. Ježiš v blahoslavenstvách prehlásil novú zmluvu medzi Bohom a jeho ľuďmi; čiže tí, ktorí ju prijímajú, učeníci, majú byť jej ručiteľmi svojím správaním a svojím životom.

Vernosť učeníkov blahoslavenstvám robí teda platnou novú zmluvu a zahajuje tak Božie kráľovstvo. Ježiš potom hovorí: **„Vy ste soľ zeme, ale ak soľ stratí svoju chuť...“**, evanjelista tu v skutočnosti používa sloveso, ktoré sa nepoužíva pre veci, ale pre ľudí, pretože evanjelista doslova píše, *„ak sa soľ zblázni“*. Čo to znamená?

Je to odkaz na slovo *„blázon“* ktoré sa nachádza v kapitole 7, 26 tohto evanjelia, kde Ježiš hovorí o blázni, ktorý stavia svoj dom na piesku; keď príde veľká voda dom zničí. A blázon je ten, kto počúva Pánove slová, ale potom ich neuskutočňuje. Teda soľ, ktorá sa zblázni, naznačuje správanie tých učeníkov, ktorí síce nadšene prijímajú Ježišovo posolstvo, ale ho neuskutočňujú. Ježiš teda hovorí: *„Ak sa soľ zblázni“*, čiže ak neuskutočnime jeho slová, nič iné ju neosolí.

„Už nie je na nič, len ju vyhodíť von...“ slovo „von“ má u evanjelistu Matúša vždy negatívny význam, znamená – byť vzdialeným od Boha – **„...aby ju ľudia pošliapali.“** Matúš používa sloveso ktoré presne vyvoláva predstavu, ako je niečo rozdrvené, pošliapané ľuďmi.

Ak teda vy, ktorí ma nasledujete, hovorí Ježiš učeníkom, nie ste verní zmluve, blahoslavenstvám, zaslúžite si iba pohrdanie od ľudí; ľudia od vás očakávajú alternatívu k tejto spoločnosti, odlišný spôsob života; ak vidia že ste prijali toto posolstvo iba slovami, a potom ho neuskutočňujete, sklamá sa a stratia sa. Zaslúžite si len pohrdanie.

Ježiš potom prechádza na iný príklad: „**Vy ste svetlo sveta.**“ V tom čase sa za svetlo sveta považoval Jeruzalem, Izrael. Prorok Izaiáš v 60. kapitole píše: „*Pohania budú kráčať k tvojmu svetlu*“. Teraz už svetlom sveta nie je niečo statické, ale dynamické, je to skupina učeníkov, ktorých potom Ježiš na konci evanjelia pošle ohlasovať túto dobrú zvesť.

Ježiš potom používa zopár príkladov na ozrejmenie tohto svetla: Hovorí, že „**Ani lampu nezažnú a nepostavia pod mericu...**“ Prečo evanjelista používa termín „merica“? Merica bola nádoba na meranie alebo konzervovanie cereálií, najmä obilia. Merica je teda obrazom toho, čo darujeme, čo dávame. Merica teda nemá ukrývať svetlo, ale má byť jeho prejavom. Toto svetlo sa zviditeľňuje v dare, v dare samých seba.

Ježiš pokračuje „**...ale na svietnik, aby svietila všetkým, čo sú v dome. Nech tak svieti vaše svetlo pred ľuďmi, aby videli vaše dobré skutky ...**“. Svetlo sú teda dobré skutky. Skutky, ktoré zjavujú toto svetlo. Ježiš nepozýva vyučovať doktrínu, ale prax; uskutočňovanie blahoslavenstiev viditeľne preukáže, kto je Boh a kto je človek, a toto svetlo zaplaví spoločnosť.

Ježiš dodáva, že tieto skutky, ktoré sú svetlom sveta, oslavujú Otca „**... a oslavovali vášho Otca, ktorý je na nebesiach.**“ Nejedná sa teda o vlastnú slávu, o vlastný obdiv. Ježiš neskôr v 6. kapitole Matúšovho evanjelia vyčíta pokrytcom, čiže divadelníkom, komediantom, hovoriac: „*Dajte si pozor aby ste nekonali vaše dobré skutky pred ľuďmi, aby vás obdivovali...*“ toto je hriech idolatrie.

Obdiv a sláva za tieto skutky majú smerovať k Otcovi „**...vášho Otca, ktorý je na nebesiach**“. Po prvý krát je v Matúšovom evanjeliu Boh prezentovaný ako Otec. Vo vtedajšej kultúre je Otec ten, ktorý plodí a odovzdáva život.

Ježiš nás teda pozýva k tomu, aby sa uskutočňovanie blahoslavenstiev stalo týmto svetlom, ktoré postupne zaplaví spoločnosť, ktorá je v temnotách, a má smäd po dobrej zvesti.

Preklad: Zuzana Černá